

C/2024/4445

22.7.2024.

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2024. gada 18. aprīlī iesniegusi *Sąd Najwyższy* (Polija) – X.Y.

(Lieta C-274/24, *Naski* ⁽¹⁾)

(C/2024/4445)

Tiesvedības valoda – poļu

Iesniedzētāja

Sąd Najwyższy

Pamatlietas puses

Apelācijas sūdzības iesniedzējs: X.Y.

Piedaloties: *Prokurator Generalny, Rzecznik Praw Obywatelskich*

Prejudiciālais jautājums

Vai situācijā, kad dalībvalsts pēdējās instances tiesai (*Sąd Najwyższy*) – pēc tam, kad tā ir saņēmusi Tiesas veiktu Savienības tiesību interpretāciju par tiesiskajām sekām, kas rodas saistībā ar to, ka ir pārkāpti valsts tiesību pamatnoteikumi attiecībā uz *Sąd Najwyższy* tiesnešu iecelšanu tādējādi, ka:

- a) valsts prezidents ir izsniedzis aktus par iecelšanu *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, kaut arī iepriekš Valsts tieslietu padomes lēmums par iecelšanu amatā tika pārsūdzēts kompetentajā valsts tiesā (*Naczelny Sąd Administracyjny* [Augstākajā administratīvajā tiesā]), un *Naczelny Sąd Administracyjny* ir apturējusi šā lēmuma izpildi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kā arī netika pabeigta apelācijas tiesvedība, pēc kuras *Naczelny Sąd Administracyjny* atcēla apstrīdēto Valsts tieslietu padomes lēmumu tā prettiesiskuma dēļ, neatgriezeniski izslēdzot to no tiesiskās kārtības, tādējādi atņemot aktam par iecelšanu *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā Polijas Republikas Konstitūcijas 179. pantā prasīto pamatu, proti, Valsts tieslietu padomes priekšlikumu par iecelšanu tiesneša amatā,
- b) pirmsnominācijas procedūru, neievērojot pārskatāmības un taisnīguma principu, ir veikusi valsts iestāde (Valsts tieslietu padome), kura – ņemot vērā ar to izveidošanu saistītos apstākļus attiecībā uz tiesnešu sastāvu, kā arī tās darbības veidu –, neatbilst prasībām, kas izvirzītas konstitucionālajām iestādēm, kuras nodrošina tiesu un tiesnešu neatkarību, jo tā ir izveidota 2017. gada 8. decembra *Ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw* [Likumā par grozījumiem Likumā par Valsts tieslietu padomi un dažos citos likumos] (2018. gada *Dz.U.*, 3. poz.) noteiktajā kārtībā,
 - ir jāizlemj iesniegtais tiesību jautājums, piemērojot Tiesa veikto Savienības tiesību interpretāciju, [LESD] 2. pantu, 6. panta 1. un 3. punktu un 19. panta 1. punktu otro daļu, kā arī LESD 267. panta noteikumus, tos aplūkojot kopsakarā ar [Hartas] 47. pantu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj, ka *Sąd Najwyższy* sastāvā, kas izskata šo tiesību jautājumu, piedalās kāda no personām, kas ieceltas *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punkta a) vai b) punktā, kā arī tādējādi, ka tie neļauj mainīt dalībvalsts iztiesāšanas sastāvu, kurš iesniedzis Tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ja šādas izmaiņas ir notikušas pēc tam, kad Tiesa ir pasludinājusi spriedumu, atbildot uz šo jautājumu, un šīs izmaiņas nav pamatotas ar objektīviem iemesliem (piemēram, tā tiesneša nāve vai pensionēšanās, kurš bija tā tiesas sastāva loceklis, kurš iesniedzis lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu),

(¹) Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

- un iestājas pret to, ka persona, kas iecelta *Sąd Najwyższy* priekšsēdētāja amatā, kurš vada *Izba Cywilna* [Civillietu palātas] darbu un kurš arī ir iecelts *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punktā a) un b) apakšpunktā, vai jebkura cita persona, kas iecelta *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, arī pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punkta a) vai b) apakšpunktā, lietā, kurā šis jautājums ir izskatāms, pieņem jebkādus lēmumus, tostarp izdod rīkojumus, jo īpaši attiecībā uz *Sąd Najwyższy* sastāvu vai tādas tiesas sēdes datumu, kad lieta ir jāizskata, kā rezultātā šādi rīkojumi vai lēmumi ir jāizskata par tādiem, kuriem nav tiesisku seku,
- kā arī tādējādi, ka *Sąd Najwyższy* tiesnesim, kura iecelšanā amatā nav pieļauta neviena no 1. punkta a) vai b) apakšpunktā aprakstītajām kļūdām, ir tiesības un pienākums – nolūkā izvairīties no situācijas, ka lietu izskata tiesa, kas nav neatkarīga, objektīva, tiesību aktos noteikta tiesa Eiropas Savienības tiesību izpratnē – atteikties no spriešanas *Sąd Najwyższy* iztiesāšanas sastāvā, kurā lielākā daļa tiesnešu ir personas, kas ieceltas *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punkta a) vai b) apakšpunktā, un gadījumā, ja atbilde uz iepriekš minēto jautājumu ir apstiprinoša, arī tādējādi, ka – ja iecelšanā *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā nav pieļautas 1. punkta a) vai b) apakšpunktā aprakstītās kļūdas, šīs tiesas tiesnesis, kurš ir tiesnesis referents lietā par attiecīgo tiesību jautājumu, ir tiesīgs noteikt *Sąd Najwyższy* sastāvu, kuram ir jāizlemj šis jautājums, neņemot vērā valsts tiesību normas, ar kurām *Sąd Najwyższy* priekšsēdētājam, kurš vada Civillietu palātu, ir piešķirtas tiesības noteikt *Sąd Najwyższy* Civillietu palātā izskatāmo lietu iztiesāšanas sastāvu, lai nodrošinātu Eiropas Savienības tiesību un to interpretācijas efektivitāti, kā to interpretējusi Tiesa, kā arī tādējādi, ka tie iestājas pret to, ka personas, kas ieceltas *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punkta a) vai b) apakšpunktā, vai jebkura cita persona, kas iecelta *Sąd Najwyższy* tiesneša amatā, pārkāpjot dalībvalsts tiesību normas, kā aprakstīts 1. punkta a) vai b) apakšpunktā, *Sąd Najwyższy* pilda jebkādas vadības funkcijas (piemēram, šīs tiesas priekšsēdētāja funkciju, tostarp šīs tiesas pirmā priekšsēdētāja vai *Sąd Najwyższy* palātu nodaļu priekšsēdētāju funkcijas) un jebkuras funkcijas *Sąd Najwyższy* struktūrvienībās (piemēram, šīs tiesas *Sąd Najwyższy* Kolēģijas locekļa vai *Sąd Najwyższy* par disciplinārlietām atbildīgās amatpersonas funkcijas), jo šīs funkcijas var pildīt tikai likumīgi iecelti *Sąd Najwyższy* tiesneši, kā arī iestājas pret to, ka minētās personas veic jebkādas darbības, kas ietilpst *Sąd Najwyższy* tiesnešu, kuri veic iepriekš minētās funkcijas, kompetencē, jo tām var būt faktiskā vai juridiskā ietekme uz *Sąd Najwyższy* tiesas spriešanas funkcijas īstenošanu?